

Інфраструктура венчурної діяльності промислових підприємств в Україні

О. М. ДЕРИКОЛЕНКО^і

У статті запропоновано визначення інфраструктури венчурної діяльності як сукупності інститутів (у широкому розумінні цього слова), що обслуговують потреби венчурних підприємств і забезпечують умови для їх успішного розвитку. Досліджено існуючі класифікації суб'єктів венчурного бізнесу за різними ознаками. Систематизовано інфраструктурні інститути венчурної діяльності промислових підприємств України за видами послуг, які вони надають, за трьома групами: фінансово-кредитні установи, організаційно-технічні суб'єкти господарювання, інформаційно-аналітичні фірми та організації, до кожної з яких віднесено певних суб'єктів (зокрема з новітніми формами господарювання). Визначено функціональні особливості кожного з інфраструктурних суб'єктів та їх роль у венчурній діяльності промислових підприємств, а також структурні особливості інвестиційного середовища венчурної діяльності в Україні у цілому.

Ключові слова: венчурна діяльність, промислове підприємство, інфраструктура, фінанси, організація, інформація.

Абревіатура:

ПП – промислове підприємство

УДК 334.012

JEL коди: A19, G24

Вступ. Успішний розвиток венчурної діяльності в Україні неможливий без планомірного розвитку й удосконалення її інфраструктурного забезпечення. З огляду на специфічні особливості венчурної діяльності, її інфраструктурні інститути повинні виконувати такі функції:

- інвестиційне забезпечення венчурних проектів (фінансування, кредитування, страхування);
- ресурсне забезпечення венчурних підприємств (допомога у забезпеченні матеріальними і нематеріальними ресурсами);
- надання різноманітних спеціалізованих послуг (консалтинг, інформування, комунікації, навчання, стажування, проведення досліджень, супровід бізнес-проектів тощо);
- допомога в управлінні (передусім ризиками: їх перерозподіл, мінімізація);
- психологічна підтримка (мотивації суб'єктів діяльності);
- правова допомога (захист прав інтелектуальної власності та ін.) тощо.

Враховуючи зростаючу кількість та урізноманітнення різних видів суб'єктів господарювання, які прямо чи опосередковано пов'язані з венчурними підприємствами, з одного боку, та їх безперечну значущість під час реалізації різних механізмів (а отже, і шляхів розвитку) венчурної діяльності, з іншого – питання визначення складових

^і Дериколенко Олександр Миколайович, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та бізнес-адміністрування Сумського державного університету.

© О. М. Дериколенко, 2017.

інституційного середовища венчурної діяльності, їх систематизації набуває особливої актуальності.

Постановка проблеми. Окремі аспекти розвитку інституційного середовища венчурної діяльності досліджені в працях таких вітчизняних та зарубіжних учених і практиків, як: Н. Березовська [1], З. С. Варналій, В. О. Сизоненко [2], М. М. Долішня [3], Н. М. Іларіонова [4], Н. В. Краснокутська [5], О. Е. Кузьмін [6], Я. В. Підвисоцький [7], В. Поворозник [8], А. М. Поручник і Л. Л. Антонюк [9], Т. Ціхан [10] та ін.

Але дослідження особливостей організації венчурної діяльності підприємств у частині систематизації інфраструктурних інститутів залишається слабо опрацьованим і потребує докладного наукового обґрунтування.

Метою статті є дослідження та систематизація інфраструктурних інститутів венчурної діяльності промислових підприємств України за видами послуг, які вони надають.

Результати дослідження. Під *інфраструктурою венчурної діяльності* ми розуміємо сукупність інститутів (у широкому розумінні цього слова), що обслуговують потреби венчурних підприємств та забезпечують умови для їх успішного розвитку.

М. М. Долішня запропонувала класифікацію суб'єктів венчурного бізнесу за ознаками, що визначають характер робіт і послуг, форми власності венчурного капіталу, юридичний статус суб'єктів венчурного бізнесу, ступінь інтеграції та стадії створення і реалізації венчурних продуктів [3].

Найбільш вдалою, на наш погляд, є класифікація суб'єктів венчурної інфраструктури за видами послуг, які вони надають, до якої ми узагальнено відносимо:

- 1) фінансово-кредитні установи та суб'єктів;
 - 2) організаційно-технічних суб'єктів господарювання;
 - 3) інформаційно-аналітичні фірми й організації.
- Розглянемо їх. До *фінансово-кредитних установ* ми відносимо таких юридичних суб'єктів:
- банки;
 - різноманітні фонди підтримки підприємництва (інноваційні, інвестиційні, венчурні);
 - страхові компанії (зокрема вітчизняні й зарубіжні);
 - біржі (товарні, валютні);
 - спілки;
 - державні та комунальні спеціалізовані небанківські інноваційні фінансово-кредитні установи;
 - інноваційні структури, що здійснюють венчурне інвестування інноваційного розвитку та ін., а до фізичних *суб'єктів* венчурної інвестиційної інфраструктури ми відносимо:
 - бізнес-ангелів;
 - окремі фізичні особи через систему фандрейзингу;
 - платформи краудфандингу.

Вони можуть займатися: фінансуванням, кредитуванням, страхуванням венчурної діяльності. Розглянемо їх.

Потенційно великі банки можуть відігравати значну роль у венчурному фінансуванні. Проте вони занепокоєні не стільки пошуком ризикових проектів, скільки забезпеченням повернення кредитів. Допоки у більшості українських підприємств внутрішніх ресурсів для фінансування інноваційних проектів не вистачає і тому завжди йдеться про залучення коштів із зовнішніх джерел [5].

Важливу роль у венчурному фінансуванні відіграють різноманітні фонди. Термін «Фонди прямого інвестування» застосовується щодо широкої групи фондів, що надають капітал на договірній основі приватним бізнес-одиницям. До них відносять [8]:

- венчурні фонди;
- фонди зростання;
- фонди викупу контрольного пакета за допомогою фінансового левериджу (LBO);
- мезонінні фонди;
- хеджфонди;
- інфраструктурні фонди тощо.

Н. М. Іларіонова [4] на основі відмінності у діяльності фондів, зумовлених формою власності джерела коштів та стадією життєвого циклу венчурного підприємства, пропонує типологічну класифікацію венчурних фондів за сукупністю таких ознак:

- джерело коштів;
- територіальна (регіональна) спрямованість;
- галузева спрямованість;
- стадія життєвого циклу інвестованого підприємства;
- розмір інвестицій.

Відповідно до Закону України «Про інститути спільного інвестування» *венчурним фондом* є недиверсифікований інститут спільного інвестування закритого типу, що здійснює винятково приватне розміщення цінних паперів інституту спільного інвестування серед юридичних та фізичних осіб [11].

Венчурні фонди відіграють важливу роль у розвитку венчурної інфраструктури, будучи офіційними партнерами міжнародних підприємств.

В Україні за результатами дослідження Української асоціації інвестиційного бізнесу [12] на 31.03.2016 р. працюють (табл. 1): 308 компаній, що управляють активами (КУА), 1 118 інститутів спільного інвестування (ІСІ), 64 недержавні пенсійні фонди (НПФ).

Таблиця 1

Інституційні інвестори в Україні [12]

Інституційні інвестори	Кількість в управлінні, од.	Активи в управлінні, млн грн
Відкриті ІСІ	21	54
Інтервальні ІСІ	25	69
Закриті ІСІ (крім венчурних)	103	10 523
Венчурні ІСІ	969	223 283
ІСІ разом	1 118	233 929
НПФ	64	999
Страхові компанії	5	33
Разом	1 187	234 962

Накопичені кошти населення, яке зневірилось у банківській сфері і зберігає їх удома, також могли б працювати на венчурному ринку.

Краудфандинг (від англ. *crowdfunding* – народне фінансування) – це колективна форма фінансування на основі добровільного об'єднання грошей або інших ресурсів приватних осіб, як правило, через інтернет з метою підтримки зусиль інших осіб чи організацій. Збір коштів може здійснюватися з різною метою (соціальної допомоги постраждалим, підтримки політичних партій, фінансування стартапів тощо) і тому може

бути цікавим як форма фінансування прямо, без посередників, у конкретні венчурні проекти.

Загальна сума коштів, залучених за допомогою краудфандингу подвоюється щорічно, починаючи з 2012 р., і у 2015 р. загальна грошова вартість усіх угод становила близько 34 млрд доларів (рис. 1) [6].

В Україні перша краудінвестиційна платформа з фінансування судових суперечок OpenLex з'явилася навесні 2016 р. [13].

До бізнес-ангелів звертаються на тому етапі, коли потрібно вже більше, ніж може дати самофінансування, але ще немає помітних результатів, щоб бути цікавими венчурним фондам та іншим суб'єктам. Це може бути сума 50–500 тис. дол. на 0,5–1,5 року. Горизонт її повернення сьогодні в усьому світі зміщується до 7–8 років. Компанії потрібно встигнути розвинути так, щоб її капіталізація була істотною, інакше, маючи кілька відсотків у капіталі компанії, бізнес-ангел не відчує користі від дивідендів, та й вони зазвичай реінвестуються в бізнес. Розрахунок тут лише на подальше придбання або вихід на публічний ринок [1].

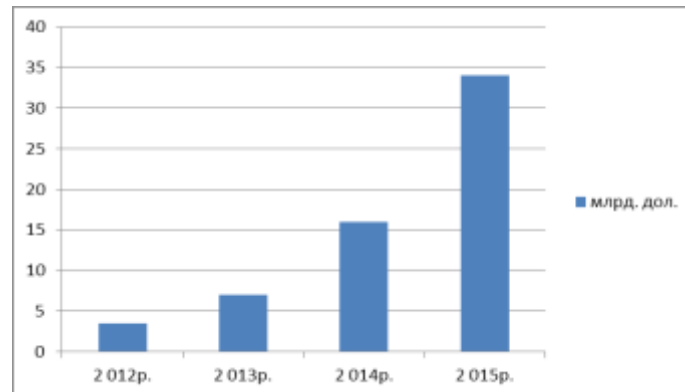

Рис. 1. Динаміка краудфандингових операцій у світі (за матеріалами [6])

Основними інфраструктурними об'єктами, що відіграють важливу роль в *організаційно-технічній підтримці* венчурної діяльності є:

- комунікаційні мережі;
- торгові доми;
- лізингові компанії;
- асоціації (наприклад, підприємців);
- ІТ-компанії (що здійснюють діяльність, яка прямо чи опосередковано пов'язана з венчурною діяльністю).

Також це можуть бути волонтерські проекти, спеціалізовані заходи (наприклад, Seed Forum).

Така підтримка спрямована на: безпосередню організаційну й технічну допомогу венчурам та просування українських венчурів на зовнішньому ринку.

Так, у 2012 р. InVenture Investment Group запустили спеціалізоване видання «Інвестиційний дайджест InVenture», яке користується попитом серед інвесторів країн СНД (передплата понад 6000 учасників ринку); восени 2015 р. у Лондоні стартував

проект «Ukrainian Investment Brief» (щомісячна передплата), який забезпечує інформаційну підтримку інвесторів із Великобританії в Україну (містить актуальну інформацію, передові дослідження, аналітику та гарячі інвестиційні пропозиції) [14]. Такі проекти є ефективним інструментом залучення інституційних інвесторів та капіталу в реальні інвестиційні проекти в Україні, з одного боку, та необхідним кроком до розбудови венчурної інфраструктури – з іншого.

Другим напрямком у розвитку венчурної інфраструктури є інноваційні проекти, спрямовані на полегшення/поліпшення організації роботи самих венчурів.

Налагодити бізнес-контакти венчурні підприємці можуть і у форматах різних спеціалізованих заходів (конференцій, форумів.). Так, наприклад, міжнародні інвестиційні форуми у форматі Seed Forum відбуваються у 50 країнах світу. Seed Forum – це унікальний майданчик, що допомагає перспективним проектам знайти своїх інвесторів. В Україні конференція Seed Forum пройшла в Одесі 13.10.2015 р. [15].

До *інформаційно-аналітичних інфраструктурних суб'єктів* ми відносимо:

- різноманітні центри (технологічні центри, бізнес-центри, науково-технологічні центри, консалтингові центри, центри трансферу технологій);
- спеціалізовані об'єкти (бізнес-інкубатори, інноваційні центри-інкубатори, інноваційні кластери, інноваційні об'єднання, у зокрема наукові парки та інноваційні консорціуми, іннополіси, технологічні парки, технополіси);
- інші види структур, які можуть створюватися та здійснювати відповідну діяльність (наприклад, інститут, який може створити експертну комісію для експертизи венчурних проектів).

Вони є, на наш погляд, взаємозалежними елементами інноваційної інфраструктури і тому мають бути досліджені комплексно.

За даними досліджень (2003 р.) Міжнародної асоціації наукових парків 88 % науково-технологічних парків різних країн світу дійсно займаються інкубацією бізнесу [10]:

- 52 % науково-технологічних парків мають інкубатор, яким вони керують самостійно (команда керівників технопарку керує і бізнес-інкубатором);
- 23 % науково-технологічних парків мають хоча б один інкубатор бізнесу, що представляє індивідуальний проект із незалежною командою керівників (у деяких випадках технопарк та інкубатор має тих самих акціонерів);
- 13 % науково-технологічних парків являють собою великий бізнес-інкубатор, до якого додано кілька об'єктів та служб для обслуговування клієнтів на постінкубаційній стадії (можна бачити еволюцію від інкубатора до технопарку);
- близько 12 % науково-технологічних парків не займаються інкубацією бізнесу;
- незважаючи на великий розкид напрямків діяльності, приблизно 75 % інкубаторів підтримують тісні відносини з найближчими університетами або прагнуть до цього.

Як правило, інкубатори здійснюють діяльність з організації:

- навчання (за програмами менеджменту, маркетингу, фінансової діяльності і бізнес-планування малого підприємництва);
- стажування у провідних центрах світу;
- роботи зі світовими інкубаторами;
- допомоги щодо бізнес-проектів (створення, експертизи, постдевелопменту – доопрацювання проектів, супроводу);
- інвестування (сприяння у фінансуванні проектів);

- консультування (з усіх питань господарської діяльності підприємства);
- проведення маркетингових досліджень (конкурентоспроможності продукції, підприємства, методів просування товару на ринок тощо);
- оренди приміщень, офісних послуг тощо.

Бізнес-інкубатори в Україні почали стрімко розвиватися з 2010-х рр. і, крім фінансування малих ризикових проєктів, вони передусім орієнтовані на надання консалтингових та навчально-методичних послуг інноваторам.

Бізнес-акселератор (від англ. *Business accelerator* – прискорювач) – це спеціалізовані установи для підтримки стартапів, які організують програми інтенсивного розвитку підприємств на основі менторства, навчання, фінансової та експертної підтримки в обмін на частку в капіталі суб'єктів, яких вони підтримали.

Бізнес-інкубатори є цікавими для стартап-проєктів і малих інноваційно-орієнтованих підприємств. Якщо підприємство середнє або велике і не обійдеться ангельськими інвестиціями, потрібні сильні партнери, які зможуть не тільки профінансувати подальший розвиток, але і допомогти у прийнятті управлінських рішень.

Недержавні організації є легальними підприємствами, що створені окремо від держави і діють у будь-якій сфері (економіка, політика, наука, культура, освіта). Це можуть бути: громадські організації (молодіжні, професійні, дитячі, жіночі, ветеранські, релігійні тощо), елітарні організації-клуби, аналітичні центри. НДО можуть впливати на розвиток демократичного суспільства (зокрема і на венчурну діяльність як його складову).

Потужні ПП можуть фінансувати венчурні проєкти за рахунок власних коштів (нерозподіленого прибутку або створеного резервного економічного фонду) або кредитних.

До гібридних форм фінансування венчурів відносять мезонінне фінансування.

Мезонінне фінансування є формою залучення капітальних активів у міжнародний інвестиційний бізнес-проєкт, за яким кредитор надає цілеспрямовано, без вимоги застави майна девелоперу обумовлену суму кредиту з правом субординованого погашення боргу не першої черги та правом участі в прибутку інвестиційного проєкту. Цілеспрямованість означає, що девелопер всю суму кредиту використає на розвиток бізнес-проєкту. На відміну від звичайного кредиту інвестор не має права вимагати заставу, проте має право, а не зобов'язання в обумовлений час у майбутньому за обумовленою ціною придбати або пакет акцій даної корпорації, що реалізує проєкт, або певну кількість готового продукту чи майна, чи іншим чином стати співвласником або керівником проєкту [7].

У міжнародній практиці джерелами мезоніну є: пенсійні фонди, страхові компанії, інші фінансові інститути, державні установи.

Характерними формами взаємодії венчурного капіталу з інноваційними підприємствами є технічні парки і технополіси.

А. М. Поручник і Л. Л. Антонюк класифікують науково-технічні парки на [9]: дослідницько-конструкторські, промислові, грюндерські, технологічні.

Західні технопарки, технополіси, інкубатори малого бізнесу успішно функціонують, отримують величезні надприбутки тому, що вони, окрім могутнього науково-технічного та фінансового потенціалу для здійснення наукових розробок, професійно володіють інструментами інноваційного маркетингу та менеджменту. Вдале інтегрування наукових досліджень та організації бізнесу забезпечує комерційний успіх нових продуктів і технологій на ринку. Тому інноваційне підприємництво в Україні повинне поєднувати такі функції:

- 1) пошук необхідних технологій;
- 2) залучення коштів на їх впровадження;
- 3) маркетингове дослідження перспектив таких технологій на ринку [2].

Нестабільна політична й економічна ситуація в Україні змушує підприємства шукати альтернативні джерела фінансування – інвестиції з боку фондів прямих інвестицій (private equity), створення спільних підприємств зі стратегічними інвесторами або продаж їм частки у бізнесі.

Отже, розглянувши особливості та специфічні завдання кожного із суб'єктів інвестиційного середовища венчурної діяльності в Україні, пропонуємо наступну систематизацію інфраструктурних інститутів за видами послуг, які вони надають, за трьома групами (рис. 2).

До кожної з виділених груп (фінансово-кредитні установи, організаційно-технічні суб'єкти господарювання, інформаційно-аналітичні фірми й організації) віднесено певних суб'єктів господарювання (зокрема з новітніми формами господарювання). Такий поділ є умовним і може бути розширений за рахунок виокремлення комбінованих форм надання венчурних послуг.

Незважаючи на те, що всі елементи інвестиційної інфраструктури венчурної діяльності в Україні досить диверсифіковані, вони тісно взаємозв'язані і впливають один на одного, а їх консолідовані зусилля в цілому сприяють ефективному впровадженню венчурів, прискоренню НТП та економічному розвитку.

Зазначимо, що проаналізовані суб'єкти інвестиційного середовища венчурної діяльності ми не розглядаємо як альтернативні або незалежні джерела фінансування – вони є складовими різних механізмів фінансування, а отже, і шляхів розвитку.

Висновки. Підсумовуючи результати дослідження, зазначимо:

- запропоновано визначення інфраструктури венчурної діяльності, під якою розуміємо сукупність інститутів (у широкому розумінні цього слова), що обслуговують інтереси венчурних підприємств і забезпечують умови для їх успішного розвитку;

- систематизовано інфраструктурні інститути за видами послуг, які вони надають, за трьома групами: фінансово-кредитні установи, організаційно-технічні суб'єкти господарювання, інформаційно-аналітичні фірми й організації, до кожної з яких віднесено певних суб'єктів (зокрема з новітніми формами господарювання), що дозволяє визначати структурні особливості інвестиційного середовища венчурної діяльності в Україні.

Дослідження методології інституційного забезпечення венчурної діяльності розширює пізнання об'єктивних закономірностей, що притаманні останній

Література

1. *Березовская, Н.* Бизнес-ангелами все чаще становятся непрофильные инвесторы // Сайт газеты Дело [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://delo.ua/businessman/biznes-angelami-vse-chasche-stanovjatsja-neprofilnye-invetory-na-299739/>
2. *Варналій, З. С.* Основи підприємницької діяльності / З. С. Варналій, В. О. Сизоненко. – К. : Знання України, 2004. – 403 с.
3. *Долішня, М. М.* Удосконалення механізмів управління розвитком венчурного бізнесу в Україні: автореф. дис... канд. екон. наук: 08.06.01 / М. М. Долішня ; Ужгор. нац. ун-т. – Ужгород, 2005. – 20 с.
4. *Лларіонова, Н. М.* Удосконалення діяльності венчурних фондів України: регіональний аспект: автореф. дис... канд. екон. наук: 08.00.05 / Н. М. Лларіонова ; Ужгород. нац. ун-т. – Ужгород, 2009. – 20 с.
5. *Краснокутська, Н. В.* Інноваційний менеджмент : навч. посіб. / Н. В. Краснокутська – К. : КНЕУ, 2003. – 504 с.
6. *Кuzmin, O. Ye.* Crowdfunding: essence, value and typology / O. Ye. Kuzmin, O. S. Skybinskyi, O. Z. Ugol'kova // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2016. – № 2. – С. 170–180.
7. *Підвисоцький, Я. В.* Гібридні фінансові інструменти в практиці управління ризиками міжнародних бізнес-проектів / Я. В. Підвисоцький // Сайт журналу «Ефективна економіка» – 2012. – № 8. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1331>.
8. *Поворозник, В.* Використання інноваційних технологій на фінансових ринках України (на прикладі фондів прямого інвестування та венчурних фондів) / В. Поворозник [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/Monitor/januar2009/15.htm>. Назва з екрану.
9. *Поручник, А. М.* Венчурний капітал: зарубіжний досвід та проблеми становлення в Україні: монографія / А. М. Поручник, Л. Л. Антонюк. – Київ. нац. екон. ун-т. – К., 2000. – 171 с.
10. *Ціхан, Т.* Інноваційна інфраструктура: досвід створення бізнес-інкубаторів / Т. Ціхан. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://patent.km.ua/ukr/articles/i404>
11. *Офіційний веб-портал Верховної Ради України* [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws>.
12. *Сайт Української Асоціації Інвестиційного Бізнесу (УАІБ)* [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.uaib.com.ua/>.
13. *В Києве* представили першу в Україні краудінвестиційну платформу // Сайт «InVenture. Інвестиційний портал» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://inventure.com.ua/news/ukraine/v-kieve-predstavili-pervuyu-v-ukraine-kraudinvesticionnyu-platformu-po-finansirovaniya-sudebnyh-sporov-openlex#sthash.cth56SGr.D3PMKk5u.dpuf>.
14. *VimesVC* в кооперації з InVenture Investment Group запускають в Лондоні проект «Ukrainian Investment Brief» // Сайт «InVenture. Інвестиційний портал» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://inventure.com.ua/news/ukraine/vimesvc-v-kooperacii-s-inventure-investment-group-zapuskayut-v-londone-proekt-ukrainian-investment-brief>.
15. *13 октябрю 2015* Seed Forum вернувся в Одесу // Сайт «InVenture. Інвестиційний портал». [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://inventure.com.ua/news/ukraine/seed-forum-2015-vpervye-sostoyalsya-v-odesse-v-novom-formate>.

Отримано 19.01.2017 р.

Инфраструктура венчурной деятельности промышленных предприятий в Украине

АЛЕКСАНДР НИКОЛАЕВИЧ ДЕРИКОЛЕНКО*

* кандидат экономических наук, доцент, доцент кафедры экономики
и бизнес-администрирования Сумского государственного университета,
ул. Р.-Корсакова, 2, г. Сумы, 40007, Украина,
тел.: 00-380-542-332223, e-mail: invest.sumy@mail.ru

В статье предложено определение инфраструктуры венчурной деятельности как совокупности институтов (в широком смысле этого слова), которые обслуживают потребности венчурных предприятий и обеспечивают условия для их успешного развития. Исследованы существующие классификации субъектов венчурного бизнеса по различным признакам. Систематизированы инфраструктурные институты венчурной деятельности промышленных предприятий Украины по видам услуг, которые они предоставляют, по трем группам: финансово-кредитные учреждения, организационно-технические субъекты хозяйствования, информационно-аналитические фирмы и организации, к каждой из которых отнесены определенные субъекты (в т. ч. с новейшими формами хозяйствования). Определены функциональные особенности каждого из инфраструктурных субъектов и их роль в венчурной деятельности промышленных предприятий, а также структурные особенности инвестиционной среды венчурной деятельности в Украине в целом.

Ключевые слова: венчурная деятельность, промышленное предприятие, инфраструктура, финансы, организация, информация.

Mechanism of Economic Regulation, 2017, No 1, 37–47
ISSN 1726-8699 (print)

The Infrastructure of Venture Activities of Industrial Companies of Ukraine

OLEKSANDR M. DERYKOLENKO*

** C.Sc. (Economics), Associate Professor,
Department of Economics and Business Administration,
Sumy State University,
R.-Korsakova Street, 2, Sumy, 40007, Ukraine,
tel.: 00-380-542-332223, e-mail: invest.sumy@mail.ru*

Manuscript received 19 January 2017

The article offers the definition of the infrastructure of venture activity as a set of institutions (in the broadest sense), that serve the needs of venture enterprises and provide conditions for their successful development. The existing classification of subjects of venture business on different grounds was examined. The infrastructure institutions of venture activities of industrial enterprises of Ukraine are systematized, by types of services that they provide, into three groups: financial and credit institutions, organizational and technical business entities, informational and analytical companies and organizations; each of which includes certain entities (including those of the latest forms of management). Functional features of each of infrastructure subjects and their role in the venture activity of industrial enterprises and structural features of an investment environment of a venture activity in Ukraine in a whole were determined.

Keywords: venture activity, industrial enterprise, infrastructure, finance, organization, information.

JEL Codes: A19, G24

Tables: 1; Figures: 2; References: 15

Language of the article: Ukrainian

References

1. Berezovskaja, N. (2016), *Biznes-angelami vse chasche stanovyatsya neprofilnyie investoryi*. Sayt gazetyi Delo [Business angels are increasingly non-core investors]. *delo.ua*. Retrived from <http://delo.ua/businessman/biznes-angelami-vse-chasche-stanovjatsja-neprofilnye-inventory-na-299739/>. [in Russian].
2. Varnaliy, Z. S. & Sizonenko, V. A. (2004). *Osnovy pidpriemnytskoi diialnosti* [Basics of entrepreneurship]. Kyiv: Knowledge of Ukraine, 403 [in Ukrainian].

3. Dolishnya, M. M., (2005). Udoskonalennia mekhanizmiv upravlinnia rozvytkom venchurnoho biznesu v Ukraini [Improving the management of the development of venture business in Ukraine]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Uzhgorod: Uzhhor. Nat. Univ. [in Ukrainian].
4. Illarionova, N. M., (2009). Udoskonalennia diialnosti venchurnykh fondiv Ukrainy: rehionalnyi aspekt [Improvement of venture funds Ukraine: regional aspect], *Extended abstract of candidate's thesis*. Uzhgorod: Uzhhorod. Nat. Univ. [in Ukrainian].
5. Krasnokutskaya, N.V., (2003). Innovatsiyniy menedzhment [Innovation Management: Training. guide]. Kyiv: KNEU. [in Ukrainian].
6. Kuzmin, O. Ye., Skybinskyi, O. S. & Ugolkova, O. Z., (2016). "Crowdfunding: essence, value and typology", *Marketynh i menedzhment innovatsii – Marketing and Management Innovation*, 2, 170–180. [in Ukrainian].
7. Pidvysotsky, Y. V., (2012). Hibrydni finansovi instrumenty v praktytsi upravlinnia ryzykamy mizhnarodnykh biznes-proektiv [Hybrid financial instruments in the practice of risk management of international business projects]. *economy.nayka.com.ua. Efficient Economy* 8. Retrieved from <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1331>. [in Ukrainian].
8. Povoroznyk, V. (2009). Vykorystannia innovatsiinykh tekhnolohii na finansovykh rynkakh Ukrainy (na prykladi fondiv priamoho investuvannia ta venchurnykh fondiv) [The use of innovative technologies in the financial markets of Ukraine (for example, private equity and venture capital funds)]. *niss.gov.ua*. Retrieved from <http://www.niss.gov.ua/Monitor/januar2009/15.htm>. [in Ukrainian].
9. Poruchnyk, A .M. & Antoniuk, L. L., (2000). Venchurnyi kapital: zarubizhnyi dosvid ta problemy stanovlennia v Ukraini [Venture capital: foreign experience and problems of Ukraine]. Kyiv, Nat. Econ. Univ. [in Ukrainian].
10. Tsihan, T., (2003). Innovatsiina infrastruktura: dosvid stvorennia biznes-inkubatoriv [Innovative infrastructure: the experience of creating business incubators]. Retrieved from : <http://patent.km.ua/ukr/articles/i404>. [in Ukrainian].
11. Ofitsiyni veb-portal Verkhovnoi Rady Ukrainy [Official Web Portal Verkhovna Rada of Ukraine]. zakon0.rada.gov.ua. Retrieved from : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws>. [in Ukrainian].
12. Sait Ukrainskoi Asotsiatsii Investytsiinoho Biznesu (UAIB) [The site of the Ukrainian Association of Investment Business (UAIB)]. www.uaib.com.ua. Retrieved from <http://www.uaib.com.ua/>. [in Ukrainian].
13. V Kieve predstavili pervuyu v Ukraine kraudinvestitsionnyu platformu [In Kiev, we introduced the first in Ukraine kraudinvestitsionnyu platform]. *inventure.com.ua*. Retrieved from : <https://inventure.com.ua/news/ukraine/v-kieve-predstavili-pervuyu-v-ukraine-kraudinvesticionnyu-platformu-po-finansirovaniya-sudebnyh-sporov-openlex#sthash.cth56SGr.D3PMKk5u.dpuf>. [in Russian].
14. VimsVS v kooperatsii s InVenture investment group zapuskayut v Londone proekt "Ukrainian Investment Brief" [VimsVS in cooperation with InVenture Investment Group are launching the London project "Ukrainian Investment Brief"]. *inventure.com.ua*. Retrieved from : <https://inventure.com.ua/news/ukraine/vimesvc-v-kooperacii-s-inventure-investment-group-zapuskayut-v-londone-proekt-ukrainian-investment-brief>. [in Russian].
15. 13 oktyabrya 2015 Seed Forum vernulsya v Odessu [October 13, 2015 Seed Forum returned to Odessa]. *inventure.com.ua*. Retrieved from : <https://inventure.com.ua/news/ukraine/seed-forum-2015-vpervye-sostoyalsya-v-odesse-v-novom-formate>. [in Russian].